

78329 - KIYÂMET GÜNÜNÜN KÜÇÜK VE BÜYÜK ALÂMETLERİ

Soru

Kiyâmet gününün küçük ve büyük alâmetleri nelerdir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Kiyâmet gününün alâmetleri, kiyâmetin kopmasından önce vuku bulan ve kiyâmetin yakın olduğunu gösteren işâretlerdir. Âlimler, kiyâmetin, küçük ve büyük olmak üzere iki türlü alâmetleri olduğunu ittifak etmişlerdir. Küçük alâmetleri, -genellikle- kiyâmetten uzun bir süre önce vuku bulur. Bu alâmetlerin kimisi vuku bulmuş ve bitmiş, kimisi tekrar edip durmakta, kimisi ortaya çıkmamış, ama ortaya çıkmaya ve devam etmeye başlamış, kimisi de şimdiye kadar henüz ortaya çıkmamıştır. Fakat bunlar, her söz ve fiilinde doğru olan ve Allah Teâlâ tarafından da tasdik olunan Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in haber verdiği gibi mutlaka vuku bulacaktır.

Kiyâmet gününün büyük alâmetlerine gelince, bunlar, kiyâmetin yaklaştığını ve o büyük günün vuku bulmasına az bir zamanın kaldığını gösteren önemli olaylardır.

Kiyâmet gününün küçük alâmetleri çoktur. Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den gelen birçok sahih hadiste bu alâmetler belirtilmiştir. Şimdi bu alâmetleri, hadislerini zikretmeksizin aynı bağlamda zikredeceğiz. Çünkü hepsini burada zikretmeye imkân yoktur. Bu konuda daha geniş bilgi edinmek ve delilleriyle birlikte bu alâmetleri öğrenmek isteyen güvenilir kitaplara yönlendirebiliriz. Ömer b. Süleyman el-Aşkar'ın: "el-Kiyâmetu's-Suğrâ/Küçük Kiyâmet" kitabı ile Yusuf el-Vâbil'in: "Eşrâtu's-Sâa/Kiyâmet Alâmetleri" adlı kitabı bunlardandır.

Kiyâmetin küçük alâmetlerinden bazıları şunlardır:

1. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in peygamber olarak gönderilmesi.

2. Muhammed -sallallahu aleyhi ve sellem-'in vefât etmesi.

3. Beytu'l-Makdis'in (Kudüs'ün) fethedilmesi.

4. Tâun (vebâ) hastalığının yaygınlaşması.

5. Malın çoğalıp artması ve zekâtın verilmemesi.

6. Fitnelerin ortaya çıkması.İslâm'ın ilk yıllarında ortaya çıkan fitnelerden bazıları şunlardır:Osman b. Affan'ın -Allah ondan râzı olsun- öldürülmesi, Cemel ve Sıffîn savaşları, Hâricîlerin ortaya çıkması, Harra savaşı ve Kur'an'ın mahluk olduğunu söyleme fitnesidir.

7. Peygamberlik iddiâsında bulunanların ortaya çıkması. Peygamberlik iddiâsında bulunanlardan bazıları şunlardır: Yalancı Müseyleme ve el-Esvedu'l-Ansî'dir.

8. Hicaz bölgesinde ateşin ortaya çıkması. Nitekim bu ateş, hicrî yedinci yüzyılın ortalarında 654 yılında ortaya çıktı.Ortaya çıktığında, gerçekten çok büyük bir ateş idi. Bu ateşin ortaya çıktığı sırada yaşayan âlimler ile onlardan sonra gelen âlimler, bu ateşi anlatmaya devam etmişlerdir.

Nitekim İmam Nevevî -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Bizim zamanımızdahicrî 654 yılında Medine'de bir ateş ortaya çıktı. Bu ateş, gerçekten çok büyük bir ateş idi ve Medine'nin doğu tarafında Harra denilen yerin arka taraflarında ortaya çıktı.Bu ateşin çıktığına dâir bilgi, Şam ve diğer İslâm beldelerininher tarafında yayıldı. Bunu da bana, Medine halkından ateşi gören kimseler haber verdi."

9. Emânete riâyetin ortadan kalkması. Emânete riâyetsizliğin şekillerinden birisi de, insanların işlerini, onları yürütecek ve idâre edecek güce sahip olmayan, ehliyetsiz (ehil olmayan) kimselere tevdi edilmesidir (verilmesidir).

10.İlmin insanlar arasından alınması ve cehâletin ortaya çıkması. İlmin insanlar arasından alınması, âlimlerin ölmesiyle olur. Nitekim Buhârî ve Müslim'de gelen hadiste Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- böyle buyurmuştur.

11.Zinânın yaygınlaşması.

12.Fâizin yaygınlaşması.

13.Çalgılı âletlerin yaygınlaşması.

14.İçkinin çokça içilmesi.

15.Koyun çobanlarının binaları yükseltmekte birbirleriyle yarışmaları.

16.Câriyenin efendisini doğurması.Nitekim Buhârî ve Müslim'de gelen hadiste Peygamber - sallallahu aleyhi ve sellem- böyle buyurmuştur.Bu hadisin anlamı hakkında ilim ehli farklı görüş belirtmişlerdir.Fakat İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- şu görüşü seçip tercih etmiştir:

"Evlâtlar arasında anne-babaya itaatsizlik çoğalacak, efendi câriyesini nasıl hakir görmüş ve ona sövmüş ise, çocuk da annesine o şekilde davranacaktır."

17.Öldürme olaylarının çoğalması.

18.Depremlerin çoğalması.

19.İnsanların yerin dibine geçirilmesi, sûretlerinin değiştirilmesi ve yukarıdan başlarına taş yağdırılması gibi olayların ortaya çıkması.:

20.Giyinmiş oldukları halde çıplak sayılan kadınların ortaya çıkması.

21.Mü'minin rüyâsının doğru/gerçek çıkması.

22.Yalancı şâhitliğin çoğalması ve hak/gerçek şâhitliğin gizlenmesi.

23.Kadınların erkeklerden daha çok olması.

24.Arap yarımadasına yeşil otlakların ve ırmakların geri dönmesi.

25.Fırat nehrinde, altından bir dağın ortaya çıkması.

26.Yırtıcı vahşî hayvanların ve cansızların insanlarla konuşması.

27.Rumların (Bizanslıların) çoğalıp müslümanlarla savaşmaları.

28.İstanbul'un fethedilmesi.

Kıyâmetin büyük alâmetlerine gelince, Huzeyfe b. Esîd'in, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet ettiği hadiste bunları belirtmiştir ki bu alâmetler on tanedir:

Deccâl'in ortaya çıkması, Meryem oğlu İsâ'nın yeryüzüne inmesi, Ye'cüc ve Me'cüc kavminin ortaya çıkması, doğuda, batıda ve Arap yarımadasında olmak üzere üç yerde yerin dibine geçirilme olayının vuku bulması, büyük bir dumanın çıkması, güneşin batıdan doğması, Dâbbetu'l-Arz'ın ortaya çıkması ve (Yemen'de) insanları önüne katıp onları mahşer yerine sürececek büyük bir ateşin ortaya çıkması.

Bu alâmetlerin ortaya çıkması, birbiri ardınca olacaktır. Bu alâmetlerin ilki ortaya çıktığı zaman, ardından başka bir alâmet ortaya çıkacaktır.

Huzeyfe b. Esîd el-Gîfârî'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, o şöyle demiştir:

إِطَّلَعَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَلَيْنَا وَنَحْنُ نَتَذَاكُرُ، فَقَالَ: مَا تَذَاكُرُونَ؟ قَالُوا: نَذْكُرُ السَّاعَةَ. قَالَ: إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرُونَ قَبْلَهَا عَشْرَ آيَاتٍ، فَذَكَرَ الدُّخَانَ وَالِدَّجَالَ وَالِدَّابَّةَ وَطُلُوعَ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا وَتُزُولَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَيَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ وَثَلَاثَةَ خُسُوفٍ: خُسُوفٌ بِالْمَشْرِقِ وَخُسُوفٌ بِالْمَغْرِبِ وَخُسُوفٌ بِجَزِيرَةِ الْعَرَبِ، وَأَخْرَجُ ذَلِكَ نَارًا تَخْرُجُ مِنَ الْيَمَنِ تَطْرُدُ النَّاسَ إِلَى مَحْشَرِهِمْ. [رواه مسلم]

"(Medine'de bir duvarın gölgesinde oturmuş) kendi aramızda müzâkere ederken Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bize baktı ve:

- Neyi müzâkere ediyorsunuz? diye sordu. Sahâbe:

- Kıyâmeti müzâkere ediyorduk (kıyâmetten bahsediyorduk), dediler.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Siz, kıyâmetten önce on alâmet görmeden kıyâmet kopmayacaktır, buyurdu. Ardından şunları zikretti:

1. Duman.

2. Deccâl.

3. Dâbbetu'l-Arz.

4. Güneşin batıdan doğması.

5. Meryem oğlu İsa -sallallahu aleyhi ve sellem-'in yeryüzüne inmesi.

6. Ye'cüc ve Me'cüc'ün ortaya çıkması.

7. Doğuda bir yerde insanların yerin dibine batırılması.

8. Batıda bir yerde insanların yerine dibine batırılması.

9. Arap Yarımadasında bir yerde insanların yerine dibine batırılması.

10. Bunların sonuncusu olarak da Yemen'den bir ateş çıkması ve insanları (Şam diyarındaki) mahşere doğru sürmesidir." (Müslim).

Kıyâmetin bu alâmetlerinin (hadisteki) bu sıraya göre olacağına dâir sahih ve açık bir delil yoktur. Bunlardan bazıları, bu konuda rivâyet olunan diğer bazı sahih hadisler gözününde bulundurularak bu sıraya göre yapılmıştır

Nitekim değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymin'e -Allah ona rahmet etsin-:

"Kıyâmetin büyük alâmetleri sırayla mı gelecektir? diye sorulduğunda, o şöyle cevap vermiştir:

"Kıyâmetin büyük alâmetlerinin bazıları sıralanmış olup bunlar bilinmektedir. Bazıları ise sıralanmamış, sırası da bilinmemektedir. Sıraya göre gelecek olanlar, Meryem oğlu İsa'nın yeryüzüne inmesi, Ye'cüc ve Me'cüc'ün ortaya çıkması ve Deccâl'dir. Çünkü önce Deccâl

gönderilecek, sonra Meryem oğlu İsa yeryüzüne inecek ve onu öldürecektir. Sonra da Ye'cüc ve Me'cüc ortaya çıkacaktır.es-Seffârînî -Allah ona ona rahmet etsin- akîdesinde kıyâmetin bu alâmetlerini bir sıraya göre sıralamış, fakat bu sıralamanın kimisi insanın gönlüne yatan bir şekilde olmuş, kimisi ise böyle olmamıştır.Aslında sıralama bizi ilgilendirmemektedir, bizi ilgilendiren, kıyâmetin büyük alâmetleri olduğu ve vuku bulduğu zaman kıyâmetin kopmasının yakın olduğudur.Nitekim Allah Teâlâ kıyâmet için alâmetler yaratmıştır. Çünkü kıyâmet, çok önemli bir olaydır. İnsanlar, kıyâmetin kopmasının yakın olduğuna dâir uyarılmaya ve ikaz edilmeye muhtaçtırlar."

Bkz: Muhammed b. Salih el-Useymin; "Mecmû'u'l-Fetâvâ"; c: 2, soru no: 137)

Yine de en iyisini Allah Teâlâ bilir.